

TISKOVÁ ZPRÁVA – 29. října 2014

Příloha 2

Okruhy požadovaných změn zákona 361/2000 Sb.

1. STEZKY VEDOUcí PODÉL HLAVNÍ KOMUNIKACE

Při jízdě po cyklistické stezce či pásu souběžném s hlavní komunikací by měla být automaticky zajištěna přednost v jízdě při křížení vedlejších komunikací a napojení míst ležících mimo komunikace, obdobně jako je to běžné v zemích EU.

Současný stav:

V současnosti dochází k přerušování stezek v místech vjezdů/výjezdů z míst ležících mimo pozemní komunikace, přitom stezka je kom. IV třídy a dle zákona o pozemních komunikacích (13/1997) a ve smyslu práv a povinností silničního zákona je stezka prostoru mimo pozemní komunikaci nadřazena. Tomuto stavu musí odpovídat i stavební uspořádání, případně značení, vč. práv a povinností. Nyní toto v zákoně chybí a vznikají tedy „lesy značek“, což značně navyšuje náklady a je všeobecně matoucí. Dle nyní platného ustanovení i odp. orgány nadále rozhodují, že tato místa mají být stavebně provedena s přerušením, tj. vizuálně i značením nadřazena stezkám.

Navrhovaný stav do novelizace:

Při vjíždění na pozemní komunikaci, otáčení a couvání by přeci neměl být nikdo ohrožen ani cyklisté a je třeba jim dát přednost (úpravy § 5, písm. h) a § 23 , odst. 1)

Přínos:

- vyjasnění z hlediska stavebního uspořádání a minimalizace dopravního značení
- vyjasnění práv a povinností
- odstranění nadbytečného značení, které je nepřehledné, nákladné a neestetické.

**Asociace
cykloměst**

Příklady z praxe:

Důsledek stávající legislativy (Uherské Hradiště – místní část Jarošov).

Foto: Květoslav Syrový

Přerušení cyklostezky Chropyně – Plešovec.

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY

Wellnerova 3, 779 00 Olomouc, IČO: 01911996
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s., 3331748359/0800
Mobil.: +420 602 503 617, E-mail: info@cyklomesta.cz

www.cyklomesta.cz

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY spojuje města podporující cyklistickou dopravu. Sdružení chce společně prosazovat nový pohled na dopravu v našich městech, vychovávat odborníky a usilovat o zvýšení podílu jízdních kol jako plnohodnotného prostředku pro každodenní cesty.

**Asociace
cykloměst**

Stežka sice vede podél silnice II. třídy, takže zajišťuje cyklistům bezpečnost, ale pro je přerušena a cyklisté musí dát přednost, i když se jedná jen o sjezd do podnikového areálu. Stejný příklad platí i v případě, pokud se jedná o sjezd na pole, kam jezdí jen traktor. Foto: Jitka Vrtalová

Foto: Otrokovice, archiv Asociace

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY

Wellnerova 3, 779 00 Olomouc, IČO: 01911996

Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s., 3331748359/0800

Mobil.: +420 602 503 617, E-mail: info@cyklomesta.cz

www.cyklomesta.cz

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY spojuje města podporující cyklistickou dopravu. Sdružení chce společně prosazovat nový pohled na dopravu v našich městech, vychovávat odborníky a usilovat o zvýšení podílu jízdních kol jako plnohodnotného prostředku pro každodenní cesty.

**Asociace
cykloměst**

Jedna z možností řešení - příklad z Dánska. Foto: Tomáš Cach

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY

Wellnerova 3, 779 00 Olomouc, IČO: 01911996
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s., 3331748359/0800
Mobil.: +420 602 503 617, E-mail: info@cyklomesta.cz

www.cyklomesta.cz

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY spojuje města podporující cyklistickou dopravu. Sdružení chce společně prosazovat nový pohled na dopravu v našich městech, vychovávat odborníky a usilovat o zvýšení podílu jízdních kol jako plnohodnotného prostředku pro každodenní cesty.

2. JÍZDNÍ PRUH PRO CYKLISTY

Novela zákona sice definuje nově jízdní pruh pro cyklisty, avšak bez doplnění přednosti při jízdě těmito pruhy (stejně jako je tomu již nyní obecně u vyhrazených jízdních pruhů) ztrácí definování tohoto opatření svůj smysl v potenciálně nejkoliznějších místech (např. v křižovatkách na hlavních komunikacích nebo dokonce i na výjezdech z pozemních komunikací). Bez tohoto ustanovení bude docházet k neustálému přerušování pruhů a povedou dle vnímání uživatelů "odnikud nikam". Právě v křižovatkách a křížení je třeba upozornit na prostor, kde může jiný řidič cyklisty resp. jízdní kola očekávat.

Navrhovaný stav do novelizace:

Nutno upravit §21, odst. 5 a 6.

Přínos:

Cyklopruhy nebudou stále přerušovány

Jízdní pruh pro cyklisty - příklad z Mikulova. Foto: Jitka Vrtalová

3. PROSTOR S PŘEVAŽUJÍCÍ FUNKCÍ

V mnoha případech je žádoucí umožnit pohyb některým uživatelům či vozidlům pohyb tam, kde je provoz jednoho druhu pohybu dominantní. V ČR lze v současnosti za prostor s převažující funkcí považovat pěší zóny s povoleným vjezdem vybraných vozidel. Obdobné opatření by však bylo žádoucí i pro zcela liniové, resp. koridorové úseky, a to nejen ve vztahu k pěší dopravě, ale i pro jiné uživatelské skupiny a situace.

Příklady:

Nejčastější situace pro zřízení prostoru s převažující funkcí, které nejsou v české legislativě ošetřeny:

- 1 stezka pro chodce s povoleným vjezdem jízdních kol (obdoba pěší zóny v liniovém provedení)
- 2 stezka pro cyklisty (chodce a cyklisty) s povoleným vjezdem vybraných vozidel (např. povodí)

Návrh řešení: doplnit ustanovení § 53 a § 57

Foto: archiv Asociace měst pro cyklisty

**Asociace
cykloměst**

Jako alternativu mají pouze frekventovanou silnici I. třídy, kde je jízda nebezpečná.

Foto: Jitka Vrtalová

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY

Wellnerova 3, 779 00 Olomouc, IČO: 01911996
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s., 3331748359/0800
Mobil.: +420 602 503 617, E-mail: info@cyklomesta.cz

www.cyklomesta.cz

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY spojuje města podporující cyklistickou dopravu. Sdružení chce společně prosazovat nový pohled na dopravu v našich městech, vychovávat odborníky a usilovat o zvýšení podílu jízdních kol jako plnohodnotného prostředku pro každodenní cesty.

4. ZAVEDENÍ MÍST PRO PŘECHÁZENÍ / PŘEJÍŽDĚNÍ

Současná právní i technická norma neumí efektivně řešit situace, ve kterých dochází ke křížení stezky pro chodce a cyklisty se společným provozem s vozovkou (resp. jinou komunikací vyšší třídy). Vznikají tak neřešitelné nebo nevhodně řešené situace.

Současný stav:

Křížení stezky pro chodce a cyklisty s vozovkou je v současnosti zpravidla řešeno:

- vynechaným prostorem bez jakéhokoliv dopravního značení (např. Plzeň, České Budějovice atd.),
- pouhým vyznačením přechodu pro chodce, což zpravidla není funkční a adekvátní řešení pokud se stane pravidlem,
- pokud je prostor, tak vyznačením přechodu pro chodce a přejezdu pro cyklisty: toto řešení vytváří kolizní místa před a za přejezdem a přechodem, kde se musí chodci s cyklisty přeřazovat do svých polovin – na společný provoz tak navazuje oddělený a to pouze na úsek přes vozovku,
- vyznačením přejezdu pro cyklisty. Zde nastává problém spojený s tím, že po přejezdu se pohybují chodci, kteří ho použít dle zákona nesmějí.

Návrh řešení:

- Nutno nově definovat - zákon s tímto pojmem sice již pracuje, avšak není nikde a nijak není dosud definován, ani v úvodním pojmosloví zákona.
- Umožnit užívat přejezdu pro cyklisty i chodcům, bruslařům atd.
- Zakázat stání a zastavení v těchto místech obecnou úpravou, avšak za předpokladu rozpoznatelnosti tohoto opatření
- Umožnění použít místa pro přecházení i jízdě na jízdním kole a dalších prostředcích (použitelnost se odvíjí od složení uživatelů navazující stezky / komunikace, záleží vždy na situaci - dnes to není možné paušálně)

**Asociace
cykloměst**

Příklady z praxe:

Hodonín – důsledek stávající legislativní úpravy. Na křižení je umístěna značka „Cyklista sesedni z kola“. Foto: Jitka Vrtalová

Jinde je stezka řešena tak, že je raději ukončena ještě před silnicí a na cyklistu čeká jen přechod. Foto: Jaroslav Martinek

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY

Wellnerova 3, 779 00 Olomouc, IČO: 01911996

Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s., 3331748359/0800

Mobil.: +420 602 503 617, E-mail: info@cyklomesta.cz

www.cyklomesta.cz

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY spojuje města podporující cyklistickou dopravu. Sdružení chce společně prosazovat nový pohled na dopravu v našich městech, vychovávat odborníky a usilovat o zvýšení podílu jízdních kol jako plnohodnotného prostředku pro každodenní cesty.

**Asociace
cykloměst**

Hradec Králové - tady by měl cyklista podle zákona sesednout a kolo převést. Foto: archiv Asociace cykloměst

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY

Wellnerova 3, 779 00 Olomouc, IČO: 01911996
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s., 3331748359/0800
Mobil.: +420 602 503 617, E-mail: info@cyklomesta.cz

www.cyklomesta.cz

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY spojuje města podporující cyklistickou dopravu. Sdružení chce společně prosazovat nový pohled na dopravu v našich městech, vychovávat odborníky a usilovat o zvýšení podílu jízdních kol jako plnohodnotného prostředku pro každodenní cesty.

5. NEPOVINNÉ POUŽITÍ CYKLISTICKÉHO OPATŘENÍ

Stav:

Podle platného zákona je cyklista povinen použít cyklistický pruh nebo stezku pro cyklisty, pokud je v daném místě vyznačena. V praxi to znamená:

- na mnohých místech by měl mít cyklista možnost cyklopruh či jiné opatření jemu určené opustit, tj. např. odbočit. Takto je povinen jich užít. V opačném případě je třeba pruh přerušit, což se v současnosti děje – vznikají absurdní, nepřehledná a nedobrá řešení, kdy např. ve stykových křižovatkách T bývá i při podélném přímém nepřerušeném okraji pruh přerušen, neboť z něho dle tohoto platného ustanovení nesmí cyklista odbočit – toto je běžný dogmatický výklad legislativy,
- problémy při projednávání návrhu cyklistických opatření, kdy je výsledkem buď nenavržení žádného opatření pro cyklodopravu, nebo je opatření posléze nedostatečné a ztrácí svůj význam,
- dalším argumentem pro „nemuset použít“ může být sjízdnost, resp. použitelnost a bezpečnost „náhradních“ tras (třeba v případě, kdy je cyklopruh pod sněhem či náledím),
- mnohdy chybí vizuální nebo fyzické návaznosti na vozovku anebo se o stezce cyklista dozví až za křižovatkou a není schopen na tuto skutečnost bezpečně reagovat, proto se např. nadále pohybuje ve vozovce, aniž by měl možnost se na stezku i nadále bezpečně dostat.

**Asociace
cykloměst**

Příklad z praxe:

Kde je problém? Cyklisté z Chropyně nejedou po cyklostezce, ale po silnici. Tím porušují zákon. Proč jej ale porušují?

Evidentně ze starého chodníku, po kterém se nedá jezdit, radnice udělala společnou stezku pro chodce a cyklisty. Jenže na této komunikaci si člověk rozbije kolo.

Na stezku navíc nelze najet, neboť není snížen obrubník. Společná stezka pro chodce a cyklisty začíná až za 8 m, takže cyklista musí tento úsek absolvovat pěšky.

Foto: Jitka Vrtalová

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY

Wellnerova 3, 779 00 Olomouc, IČO: 01911996
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s., 3331748359/0800
Mobil.: +420 602 503 617, E-mail: info@cyklomesta.cz

www.cyklomesta.cz

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY spojuje města podporující cyklistickou dopravu. Sdružení chce společně prosazovat nový pohled na dopravu v našich městech, vychovávat odborníky a usilovat o zvýšení podílu jízdních kol jako plnohodnotného prostředku pro každodenní cesty.

6. CYKLOOBOUSMĚRKY

Stav:

Zamezení nežádoucího průjezdu rezidenčním územím či centrem města, anebo potřeby parkování vyžadují systém jednosměrných ulic. Pro jízdu na kole, stejně jako pro chůzi se však jedná o nežádoucí zásah do území. Pro jízdu na kole to znamená zásadní překážku pro krátké a středně dlouhé cesty, cyklisté jsou nuceni objíždět celé bloky domů. Přesto je většinou fyzicky i z bezpečnostního hlediska možné, aby zůstal provoz pro jízdní kola obousměrný. Technická legislativa vyznačování provozu bez oddělení samostatným cyklopruhem sice umožňuje, avšak zákon s touto situací zatím nepočítá.

Návrh:

Zajištění obousměrného provozu jízdních kol u jednosměrných komunikací bývá v současnosti často problematické z důvodu nejednoznačné legislativní úpravy. Doplnění § 21 a § 25 silničního zákona sjednotí rozdílný výklad, který se týká vyznačování cykloobousměrek v různých regionech.

Základní možnosti zajištění obousměrného provozu jízdních kol jsou:

- cykloobousměrka se samostatným jízdním pruhem má relativně velké prostorové nároky a je vhodná spíše na dopravně zatíženějších komunikacích
- cykloobousměrka s piktogramovým koridorem či bez vodorovného dopravního značení efektivně hospodáří s prostorem a je vhodná na zklidněných komunikacích, kde zpravidla není jakékoliv další značení nutné, v principu se pracuje s pohybem, všech a všude a s obecnou opatrností a ohleduplností

**Asociace
cykloměst**

V Uherském Hradišti patří cykloobousměrky mezi často využívané nástroje, jak zlepšit dopravní obslužnost území pro cyklisty. Foto: Jitka Vrtalová

Cyklotrasa Otrokovice-Zlín: kvůli doslovnému výkladu stávajícího zákona je průjezdná pro cyklisty jen jednosměrně. Foto: archiv Asociace měst pro cyklisty

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY

Wellnerova 3, 779 00 Olomouc, IČO: 01911996
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s., 3331748359/0800
Mobil.: +420 602 503 617, E-mail: info@cyklomesta.cz

www.cyklomesta.cz

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY spojuje města podporující cyklistickou dopravu. Sdružení chce společně prosazovat nový pohled na dopravu v našich městech, vychovávat odborníky a usilovat o zvýšení podílu jízdních kol jako plnohodnotného prostředku pro každodenní cesty.

7. UŽIVATELÉ STEZEK

Stav:

Nově definovaný osobní přepravní prostředek přináší i nové vzájemné vztahy jednotlivých uživatelů. V novele chybí jasné podmínky vzhledem k uživatelům jízdních kol, jsou nejednoznačné. Dosud je častý problém, že na komunikacích bez chodníků se chodci mají pohybovat při levém okraji, jenže za chodce jsou považováni např. bruslaři. Ti se však vzhledem ke zkušenostem se společnými stezkami mají pohybovat vpravo jako cyklisté. Toto je nutno nějak sjednotit i se segway a dalšími.

Návrh:

- doplnit jednoznačnost, při které straně se mají všichni uživatelé pohybovat na stezkách pro chodce a cyklisty se spol. provozem, resp. na stezkách pro cyklisty, kam jsou další uživatelé připouštěni (§ 56a)
- ujasnit vzájemná práva a povinnosti (§ 56a)
- cyklisté by neměli být ohroženi uživateli os. přepravních prostředků, pokud se nacházejí ve "svém" prostoru, obdobně jako to definuje zákon v případě vztahu chodců a cyklistů

Příklady z praxe:

Foto: Jitka Vrtalová

ASOCIACE MĚST PRO CYKLISTY

Wellnerova 3, 779 00 Olomouc, IČO: 01911996

Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s., 3331748359/0800

Mobil.: +420 602 503 617, E-mail: info@cyklomesta.cz

www.cyklomesta.cz

8. PRÁVA A POVINNOSTI VE VZTAHU K UŽIVATELŮM JÍZDNÍCH KOL

Stav:

Původní zákon, který je od roku 2000 neustále novelizován, nepočítal, že by se v rámci vozovky pohybovala jízdní kola, a když, tak jen jako ostatní vozidla. S doplňovanými ustanoveními či prvky je třeba na tento fakt vždy reagovat. V mnohých místech ČR není zvykem pohyb jízdních kol, avšak tato skutečnost se mění a pohyb na jízdním kole začíná být každodenní záležitostí. Z tohoto důvodu je třeba posilovat práva a povinnosti v situacích, které zákon nešetřuje, např. při jízdě křižovatkou. Platné znění zákona dovoluje v křižovatce předjíždět jízdní kola. V mnohých případech to však není fyzicky možné a řidiči motorových vozidel mnohdy uživatelé jízdních kol ohrožují náhlými manévry, např. zařazením před předjížděného cyklisty apod..

Návrh:

Novela by měla počítat na několika místech s tím, aby cyklista nebyl:

- ohrožen a omezen při předjíždění v křižovatce
- ohrožen při vyjíždění a najíždění z/do pozemní komunikace
- ohrožen při odbočování, pokud cyklista projíždí v pruhem či koridorem a je tam dříve
- ohrožen jinými uživateli stezek, stejně jako nesmí ohrožovat cyklista ostatní

